

8.2 Praktinis lietuvių kalbos vartojimas

1. Perskaitykite sakinius. Juos žyminčias raides lentelėje surašykite eilės tvarka.

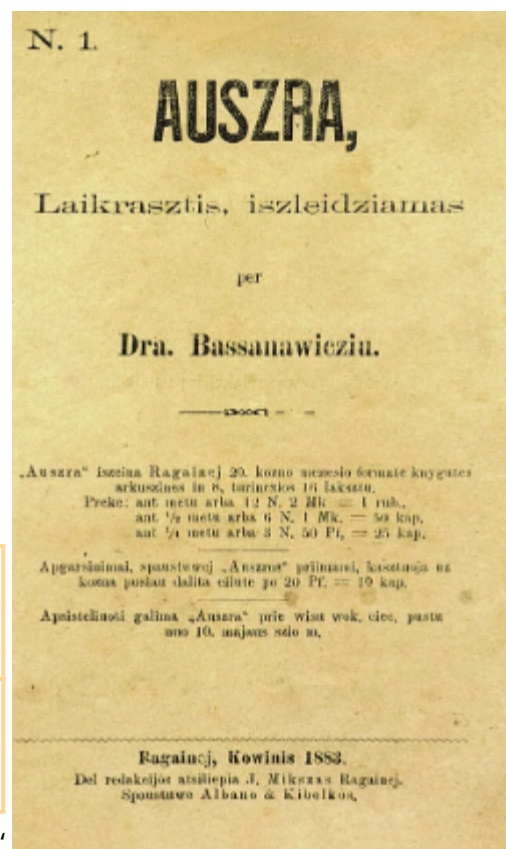
- A. Pirmojo „Aušros“ numerio prakalboje jis rašė: „Mes netrokštame dėl savęs kitokio pelno ir naudos, vien kad mūsų žodžiai pultų ant gražios dirvos ir atneštų šimteriopą dvasišką naudą Lietuvai.“
- B. Pirmuosius jos numerius parengė pats Jonas Basanavičius.
- C. Iš pradžių „Aušra“ buvo spausdinama Ragainėje, paskui – Tilžėje.
- D. Ėjo kartą per mėnesį.
- E. Pirmasis lietuviško laikraščio numeris pasirodė 1883 metų pavasarį simbolišku pavadinimu – „Aušra“.
- F. Susirašinėdamas su Maskvoje ir Sankt Peterburge besimokančiais lietuviais studentais, Rusijos platybėse ir Mažojoje Lietuvoje išsibarsčiusiais lietuvių inteligentais, jis aktyviai ieškojo bendradarbių ir tinkamos spaustuvės.
- G. Labiausiai tuo rūpinosi Bulgarijoje gyvenęs Jonas Basanavičius.
- H. Devynioliktojo amžiaus pabaigoje, kai knygnešiai iš Mažosios Lietuvos į Didžiąją Lietuvą jau buvo gerai pramynę takus, Lietuvos šviesuoliai ėmė puoselėti mintį pradėti leisti tautiškai lietuvišką laikraštį.

Jonas Basanavičius
1851–1927

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.

Liudvikas Jakimavičius „Vytuko Lietuva“

Pirmasis laikraščio „Aušra“ numeris
1883

8.2 Praktinis lietuvių kalbos vartojimas

2. Parašykite tinkamas skliaustuose esančių žodžių formas.

Leidėjai norėjo, kad „Aušra“ telktų Lietuvos _____ (inteligentija) ir žadintų lietuvių _____ (tautinis susipratimas), todėl daug _____ (dėmesys), skyrė _____ (kalba) ir _____ (kultūra). „Aušra“ buvo rašoma paprasta, liaudiška kalba, tai yra _____ (tokia kalba), kokia lietuviai kalbėjo nuo seno. Autoriai savo _____ (straipsniai) aukštino lietuvių tautosaką, rašė apie lietuvių _____ (kilmė), _____ (kunigaikščiai), _____ (pilyys) ir _____ (karyba). Nors gyvavo vos ketverius metus, „Aušra“ paliko žymų pėdsaką – davė startą Tautinio _____ (atgimimas epocha). „Aušros“ pradėtą darbą vėliau tęsė „Varpas“ ir kiti laikraščiai.

3. Įrašykite būtojo kartinio laiko veiksmažodžius.

Rusijos valdžia, supratusi, kad kovą su lietuvišku žodžiu _____ (pralaimėti), 1904 metais _____ (atšaukti) lietuviškos spaudos draudimą. Tais pačiais metais daugiausia iš valstietijos kilę inteligentai _____ (pradėti) leisti dienraštį „Vilniaus žinios“. Kasdien pasirodantis laikraštis, kitaip nei mėnesinis, galėjo greitai reaguoti į šalies ir pasaulio įvykius, todėl daugiausia dėmesio _____ (skirti) dabarčiai. Tai _____ (skatinti) dienraščio skaitytojus domėtis šalies gyvenimu.

4. Parinkite tinkamus žodžius ir įrašykite juos į tuščias vietas tekste.

priespauda, spręsti, metais, du tūkstančius, kariuomenę, revoliucija, Didysis Vilniaus Seimas, Lietuvos

Progą (1) _____ savo krašto reikalus lietuviai pirmą kartą gavo 1905 (2) _____, kai Rusijoje prasidėjo (3) _____. Netrukus po to buvo sušauktas (4) _____, į kurį atvyko apie (5) _____ atstovų iš visos (6) _____. Jie priėmė lietuvių tautos programą, kuri ragino „vienyti visas lietuviškųjų partijų ir atskirų asmenų pajėgas kovai su carine rusų (7) _____, neleisti brolių į rusų (8) _____, o visas mokyklas paversti grynai tautiškomis...“

2–4 užduočių tekstai parengti pagal Liudviką Jakimavičių „Vytuko Lietuva“

